

E-helse og m-helse

Det bør være bindestrek etter en enkeltbokstav som står i begynnelsen av et sammensatt ord.

Bruken av elektronisk kommunikasjon og informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) i helsetjenesten er stor og økende. Det omfatter bl.a. nettbaserte helse-tjenester og elektroniske journaler. Ofte brukes fellesbetegnelsen e-helse, selv om begrepet er uklart og har mange definisjoner (1).

Første treff på «e-helse» i Retriever, en søketjeneste for aviser, tidsskrifter og andre medier, er fra 2000, så ordet kan sies å være etablert på norsk – selv om det ikke er kommet inn i ordbøkene ennå. Fra 2016 opprettes et eget direktorat for e-helse her i landet.

Nærmest som en undergruppe av e-helse, er m-helse blitt et eget begrep. Dette ordet er første gang registrert i Retriever i 2010. M-helse brukes om helserelaterte aktiviteter ved hjelp av mobile enheter som nettbrett og smarttelefoner. I m-helse inngår også egenmåling og -registrering av personlige helsedata.

Med bindestrek

Både på norsk og engelsk brukes flere skrivemåter, med og uten bindestrek (ehelse, e-helse og mhelse, m-helse), eventuelt også med stor H (eHelse, mHelse).

På samme måte som andre e-ord (e-resept, e-bok) anbefales bruk av bindestrek på norsk både for e-helse og m-helse (2). Det er lang tradisjon i norsk for å ha bindestrek etter enkeltbokstaver som står for et helt ord i begynnelsen av et sammensatt substantiv: a-bombe, i-land, o-fag, p-pille, t-bane (ubåt er et sjeldent unntak) (3). Bokstaven e for elektronisk kom i utstrakt bruk i midten av 1990-årene (3). Språkrådet vedtok alt i 1995 de norske avløserordene e-post, e-brev og å e-poste. Vi har fått e-handel, e-forretningsdrift, e-læring, e-minister, e-sigaretter –

Illustrasjonsfoto: Thinkstock

og e-helse. Det er bare å fylle på. E-helse (M-helse) med stor forbokstav benyttes etter punktum, e-helse (m-helse) inne i setninger.

Magne Nylenna

magne.nylenna@kunnskapssenteret.no
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Magne Nylenna (f. 1952) er dr.med., spesialist i samfunnsmedisin, direktør i Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten og redaktør for Helsebiblioteket og Medisinsk ordbok (Kunnskapsforlaget).

Litteratur

1. Oh H, Rizo C, Enkin M et al. What is eHealth (3): a systematic review of published definitions. *J Med Internet Res* 2005; 7: e1.
2. E-post eller epost. Svar på spørsmål. Språkrådet. www.sprakradet.no/svardatabasesok/?search=e-post (9.9.2015).
3. Hoel J. Hjelp, vi har fått mail! Om elektronisk post, e-pest, bindestreker og annet besvær. *Språknytt* 2002, nr. 1. www.sprakradet.no/Vi-og-vart/Publikasjoner/Spraaknytt/Arkivet/Spraaknytt_2002/Spraaknytt_2002_1/hjelp-vi-har-fatt-mail-om-elektronisk-post-e-pest-bindestreker-og-annet-besvar/ (9.9.2015).

Mottatt 14.9.2015 og godkjent 19.9.2015. Redaktør: Erlend Hem.